

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2006 m. gruodžio 14 d.*

Byloje C-97/05

dėl 2005 m. sausio 25 d. *Verwaltungsgericht Darmstadt* (Vokietija) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2005 m. vasario 23 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Mohamed Gattoussi

prieš

Stadt Rüsselsheim

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas P. Jann, teisėjai K. Lenaerts, J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič ir E. Levits (pranešėjas),

* Proceso kalba: vokiečių.

generalinis advokatas D. Ruiz-Jarabo Colomer,
posėdžio sekretorius B. Fülöp, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2006 m. kovo 9 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- M. Gattoussi, atstovaujamo advokatės P. von Schumann,
- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos M. Lumma, C. Schulze-Bahr ir U. Bender,
- Graikijos vyriausybės, atstovaujamos G. Karipsiadis ir T. Papadopoulou,
- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos G. Rozet ir V. Kreuzschitz,

susipažinęs su 2006 m. balandžio 6 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

¹ Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 1995 m. liepos 17 d. Briuselyje pasirašyto Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo, steigiančio Europos

Bendrijų bei jų valstybių narių ir Tuniso Respublikos asociaciją, patvirtinto Europos Bendrijos ir Europos anglių ir plieno bendrijos vardu 1998 m. sausio 26 d. Tarybos ir Komisijos sprendimu 98/238/EB, EAPB (OL L 97, p. 1, toliau – Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimas), 64 straipsnio 1 dalies išaiškinimu.

- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant bylą tarp Tuniso piliečio M. Gattoussi ir *Rüsselsheim* savivaldybės (Stadt Rüsselsheim, Vokietija) dėl jos mero sprendimo *a posteriori* sutrumpinti suinteresuotojo asmens, kuris sprendimo priėmimo dieną turėjo neterminuotą leidimą dirbti bei dirbo, leidimo apsigyventi galiojimo trukmę.

Teisinis pagrindas

Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimas

- 3 Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo VI antraštinės dalies „Bendradarbiavimas socialinėje ir kultūros srityje“ I skyriaus „Darbuotojai“ 64 straipsnis išdėstytas taip:

„1. Kiekviena valstybė narė savo teritorijoje dirbantiems Tuniso piliečiams sukuria darbo sąlygas, moka atlyginimą ir juos atleidžia iš darbo tokiomis pat sąlygomis kaip ir savo piliečius, apsaugodama juos nuo tautinės diskriminacijos.

2. Visiems Tuniso darbuotojams, kuriems leidžiama laikinai įsidarbinti už užmokestį valstybės narės teritorijoje, taikomos šio straipsnio 1 dalies nuostatos dėl darbo sąlygų ir atlyginimo.

3. Tunisas tokias pačias sąlygas sudaro valstybės narės piliečiams, kurie dirba Tuniso teritorijoje.“

4 Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo 66 straipsnis numato:

„Šio skyriaus nuostatos netaikomos Šalių piliečiams, nelegaliai gyvenantiems arba dirbantiems priimančiųjų šalių teritorijoje.“

5 Susitariančiųjų susitarimo šalių priimta Bendra deklaracija dėl susitarimo 64 straipsnio 1 dalies, kuri pridėta prie Baigiamojo akto (toliau – bendra deklaracija) numato:

„Kadangi atleidžiant dėl darbo vietų mažinimo nėra diskriminuojama, 64 straipsnio 1 dalimi negalima remtis, kad būtų pratęsiamas leidimo apsigyventi galiojimas. Pratęsiant leidimo gyventi galiojimą arba atsisakant pratęsti jo galiojimą taikomi kiekvienos valstybės narės įstatymai ir galiojantys dvišaliai <...> susitarimai bei konvencijos“.

6 Pagal Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo 91 straipsnį bendra deklaracija yra sudėtinė šio susitarimo dalis.

Atitinkamos Vokietijos teisės nuostatos

- 7 2004 m. liepos 23 d. Įstatymo dėl užsieniečių atvykimo ir apsigyvenimo Federalinėje žemėje (*Ausländergesetz*) (2004 m. BGBl. I, p. 1842, toliau – AuslG) redakcijos 12 straipsnio 2 dalis nurodo:

„Leidimas apsigyventi valstybėje yra laikinas arba, įstatymo numatytais atvejais, – nuolatinis. Jeigu išdavus leidimą laikinai apsigyventi valstybėje nevykdoma bent viena pagrindinių jo išdavimo, pratęsimo arba jo galiojimo trukmės nustatymo sąlygų, jo trukmė gali būti sutrumpinama *a posteriori*“.

- 8 Pagal AuslG 19 straipsnio 1 dalį, kai sutuoktiniai nustoja gyventi kartu, sutuoktinis, kuris yra užsienietis, įgyja savarankišką teisę apsigyventi valstybėje, jeigu federalinėje žemėje teisėtai išgyveno santuokoje ne trumpiau nei dvejus metus arba, prireikus, siekiant išvengti, jog šis sutuoktinis neatsidurtų ypač nepalankioje situacijoje, jam suteikiama teisė pratęsti savo leidimą apsigyventi valstybėje tais atvejais, kai šiam sutuoktiniui negalima išduoti leidimo nuolat apsigyventi valstybėje.
- 9 Pagal 1997 m. kovo 24 d. Socialinės apsaugos kodekso trečiosios knygos (*Sozialgesetzbuch*) (BGBl. I, p. 594, toliau – SGB III) redakcijos 284 straipsnį užsieniečiai profesinę veiklą gali vykdyti tik turėdami įdarbinimo tarnybos išduotą leidimą ir tik jį turėdami gali būti priimti į darbą. To paties straipsnio 5 dalis patikslina, kad šis leidimas išduodamas tik tuomet, kai užsienietis turi leidimą apsigyventi valstybėje.

Pagrindinės bylos faktinės aplinkybės ir prejudiciniai klausimai

- 10 2002 m. rugpjūčio 30 d. M. Gattoussi vedė Vokietijos pilietę. Vokietijos Federacinės Respublikos ambasada Tunise jam išdavė vizą, kad jis galėtų įvažiuoti į Vokietiją šeimos susijungimo tikslais.
- 11 2002 m. rugsėjo 24 d. *Rüsselsheim*, t. y. savivaldybės, kurioje pora nusprendė apsigyventi, meras M. Gattoussi trejiems metams išdavė leidimą apsigyventi valstybėje.
- 12 2002 m. spalio 22 d. Darmstadt *Arbeitsamt* (įdarbinimo tarnyba) M. Gattoussi išdavė neterminuotą leidimą dirbti, kuriame buvo nurodyta, jog taikomas SGB III 284 straipsnis.
- 13 2003 m. kovo 11 d. M. Gattoussi pasirašė vienerių metų trukmės darbo sutartį, kuri vėliau buvo pratęsta iki 2005 m. kovo 31 dienos.
- 14 M. Gattoussi žmonai informavus, jog nuo 2004 m. balandžio 1 d. ji su savo vyru gyvena skyrium, 2004 m. birželio 23 d. Sprendimu *Rüsselsheim* meras sutrumpino M. Gattoussi išduoto leidimo apsigyventi galiojimo trukmę iki šio sprendimo įteikimo dienos bei įpareigojo jį nedelsiant išvykti iš Vokietijos, nes kitaip jis bus išsiųstas į Tunisą.

- 15 Šis sprendimas buvo grindžiamas tokiais argumentais: pirma, nebeliko pirminio leidimo apsigyventi išdavimo M. Gattoussi pagrindo, nes jis nebegyvena kartu su žmona, ir, antra, pagal Vokietijos teisę neterminuotas leidimas dirbti nesuteikia jokios teisės ir toliau dirbti pagal darbo sutartį bei apsigyventi valstybėje, – kuri nepriklausytų nuo leidimo apsigyventi ir turėtų aukštesnę galią.
- 16 Šiame sprendime taip pat buvo atsižvelgta ir į tai, kad M. Gattoussi neturėjo savarankiškos teisės apsigyventi valstybėje. Iš tikrųjų jis negalėjo remtis AuslG nuostatomis, nes jo bendro gyvenimo su sutuoktine trukmė Vokietijoje neviršijo pagal įstatymą reikalaujamo dvejų metų laikotarpio, ir šio įstatymo prasme jo situacija nebuvo ypač nepalanki.
- 17 Galiausiai, M. Gattoussi taip pat negalėjo remtis iš Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo išplaukiančiomis teisėmis, nes jo 64 straipsnio 1 dalyje numatytas diskriminavimo draudimas Tuniso piliečiams nesuteikia jokios teisės apsigyventi valstybėje.
- 18 Dėl šio sprendimo M. Gattoussi pateikė skundą *Regierungspräsidium Darmstadt*, nurodydamas, kad nustojus gyventi Vokietijoje jo situacija taptų ypač nepalanki ir tokiomis aplinkybėmis jam būtų ypač sunku ar netgi neįmanoma bandyti vėl apsigyventi kartu su žmona bei grąžinti dėl vestuvių atsiradusias skolas.
- 19 2004 m. rugsėjo 17 d. Sprendimu M. Gattoussi skundas buvo atmetas motyvuojant tuo, kad jokia nacionalinės teisės nuostata neleido jam pripažinti teisės apsigyventi valstybėje ir kad priimdamas sprendimą dėl jo leidimo apsigyventi valstybėje galiojimo trukmės sutrumpinimo *Rüsselsheim* meras savo įgaliojimų neviršijo.

- 20 Dėl šio sprendimo M. Gattoussi pareiškė ieškinį *Darmstadt* administraciniame teisme (*Verwaltungsgericht Darmstadt*) tvirtindamas, jog dirbdamas Vokietijoje visą darbo dieną pagal darbo sutartį jis visiškai integravosi į šios valstybės gyvenimą ir kad po skyrybų jis planuoja dar kartą vesti, todėl grįžus į Tunisą jo situacija tiek ekonominiu, tiek šeiminiu požiūriu taptų ypač nepalanki.
- 21 Nagrinėdamas šį ieškinį *Verwaltungsgericht Darmstadt* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- 1) Ar Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo <...> 64 straipsnis turi įtakos teisei apsigyventi valstybėje?
 - 2) Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar iš Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo <...> 64 straipsnyje įtvirtinto diskriminacijos draudimo gali būti kildinamas su teise apsigyventi valstybėje susijęs teisinis statusas, draudžiantis riboti pastarosios trukmę, jei neterminuotą leidimą dirbti turintis Tuniso pilietis iš tikrųjų dirba ir užsieniečių teises reglamentuojančio sprendimo priėmimo dieną turi leidimą laikinai apsigyventi?
 - 3) Jeigu į antrąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar nustatant su teise apsigyventi valstybėje susijusį teisinį statusą, išplaukiantį iš Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo <...> 64 straipsnyje įtvirtinto diskriminacijos draudimo, gali būti remiamasi vėlesne nei užsieniečių teises reglamentuojančio sprendimo, kuri nustato teisės apsigyventi valstybėje terminą, priėmimo diena?
 - 4) Jeigu į trečiąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar konkretinant išlygą dėl teisėto valstybės intereso apsaugos pagrindų reikia remtis principais, suformuluotais dėl EB 39 straipsnio 3 dalies?“

Dėl prejudicinių klausimų

- 22 Šiais prejudiciniais klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar pagrindinėje byloje reikia taikyti 1999 m. kovo 2 d. Teisingumo Teismo sprendime *El-Yassini* (C-416/96, Rink. p. I-1209) pateiktą nuomonę dėl Europos ekonominės bendrijos ir Maroko Karalystės bendradarbiavimo susitarimo, pasirašyto 1976 m. balandžio 27 d. Rabate ir Bendrijos vardu patvirtinto 1976 m. balandžio 27 d. Tarybos reglamentu (EEE) Nr. 2211/78 (OL L 264, p. 1, toliau – EEB–Maroko susitarimas) 40 straipsnio pirmosios pastraipos aiškinimo, o būtent, ar Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo 64 straipsnio 1 dalis draudžia priimančiajai valstybei narei sutrumpinti Tuniso piliečiui, kuriam ji leido apsigyventi jos teritorijoje tam tikrą laikotarpį ir dirbti joje pagal darbo sutartį neterminuotą laikotarpį, išduoto leidimo apsigyventi valstybėje trukmę, jeigu iki jo leidimo apsigyventi galiojimo termino pabaigos išnyksta pirminis teisės apsigyventi valstybėje atsiradimo pagrindas.
- 23 Siekiant naudingai atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo klausimus, pirmiausia reikia išnagrinėti, ar asmuo gali remtis Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo 64 straipsnio 1 dalimi valstybės narės teismuose, ir, jei taip, nustatyti šioje nuostatoje įtvirtinto nediskriminavimo principo taikymo sritį.

Dėl Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo 64 straipsnio 1 dalies tiesioginio veikimo

- 24 Reikia pažymėti, kad Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarime nėra aptartas jo nuostatų veikimo šio susitarimo šalių teisės sistemose klausimas, todėl Teisingumo Teismas šį klausimą turi išspręsti kaip bet kokią kitą su susitarimų taikymo Bendrijoje aiškinimu susijusį klausimą (pagal analogiją žr. 1999 m. lapkričio

- 23 d. Sprendimo *Portugalija prieš Tarybą*, C-149/96, Rink. p. I-8395, 34 punktą ir 2005 m. balandžio 12 d. Sprendimo *Simutenkov*, C-265/03, Rink. p. I-2579, 20 punktą).
- 25 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką su trečiosiomis valstybėmis sudaryto Bendrijų susitarimo nuostata turi būti laikoma veikiančia tiesiogiai, jei atsižvelgiant į jos tekstą, susitarimo tikslą ir pobūdį joje nustatytas aiškus ir tikslus įpareigojimas, kurio vykdymas arba veikimas nepriklauso nuo kito, vėlesnio, akto priėmimo (2001 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Gloszczuk*, C-63/99, Rink. p. I-6369, 30 punktas; 2003 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Wählergruppe Gemeinsam*, C-171/01, Rink. p. I-4301, 54 punktas ir minėto sprendimo *Simutenkov* 21 punktas).
- 26 Pirma, kalbant apie Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo 64 straipsnio 1 dalies formuluotę, matyti, kad ši nuostata išdėstyta beveik identiškai, kaip ir EEB–Maroko susitarimo 40 straipsnio pirmoji pastraipa, kurioje tik išplečiamas nediskriminavimo principas atleidimo iš darbo atžvilgiu. Teisingumo Teismas pripažino, jog šio 40 straipsnio pirmoji pastraipa atitinka visus reikalavimus, kad būtų pripažinta tiesiogiai veikiančia (minėto sprendimo *El-Yassini* 27 punktas).
- 27 Antra, kalbant apie Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo tikslą ir pobūdį, reikia pažymėti, kad pagal šio susitarimo 96 straipsnio 2 dalį jis pakeičia Europos ekonominės bendrijos ir Tuniso Respublikos bendradarbiavimo susitarimą, patvirtintą Bendrijos vardu 1978 m. rugsėjo 26 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2212/78 dėl Europos ekonominės bendrijos ir Tuniso Respublikos bendradarbiavimo susitarimo sudarymo (OL L 265, p. 2, toliau – EEB–Tuniso susitarimas), kuriame numatyta, jog jo tikslas, *inter alia*, – skatinti bendradarbiavimą ekonominėje, socialinėje, kultūros ir finansų srityse. Taigi šis bendradarbiavimo susitarimas iš esmės prilygo EEB–Maroko susitarimui, kurio tikslą ir pobūdį, kiek tai

susiję su darbo sritimi, Teisingumo Teismas pripažino suderinamais su iš šio susitarimo 40 straipsnio pirmosios pastraipos formuluotės išplaukiančiu tiesioginiu veikimu (minėto sprendimo *El-Yassini* 28–31 punktai). Tokia yra *a fortiori* pozicija dėl Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo, kuris, kitaip nei EEB–Maroko susitarimas, remiantis jo 1 straipsnio 1 dalimi įsteigia Bendrijos ir jos valstybių narių bei Tuniso Respublikos asociaciją.

- 28 Tokiomis aplinkybėmis reikia pripažinti, kad Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo 64 straipsnio 1 dalis yra tiesiogiai veikianti.

Dėl Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo 64 straipsnio 1 dalies taikymo srities

- 29 Pirma, reikia priminti, jog minėtame sprendime *El-Yassini* Teisingumo Teismas nusprendė, kad pagal jo sprendimo priėmimo metu galiojusią Bendrijos teisę EEB–Maroko susitarimo 40 straipsnio pirmąją pastraipą reikėjo aiškinti kaip iš esmės nedraudžiančią priimančiajai valstybei narei atsisakyti pratęsti Maroko piliečio, kuriam ji leido įvažiuoti į jos teritoriją ir joje dirbti pagal darbo sutartį visą laikotarpį, per kurį suinteresuotasis asmuo turi šį darbą, leidimą apsigyventi valstybėje, jeigu jo leidimo apsigyventi valstybėje termino pabaigoje nebelieka pirminio teisės apsigyventi valstybėje atsiradimo pagrindo. Teisingumo Teismas pažymėjo, kad situacija skirtusi tik tuo atveju, jeigu, nesant su teisėtu nacionaliniu interesu susijusių pagrindų, kaip antai viešoji tvarka, visuomenės saugumas ar visuomenės sveikatos apsauga, toks atsisakymas sukeltų abejonių dėl teisės faktiškai dirbti, kurią suinteresuotajam asmeniui šioje valstybėje narėje suteikia kompetentingų nacionalinės valdžios institucijų tinkamai išduotas leidimas dirbti laikotarpiui, viršijančiam leidime apsigyventi nurodytą trukmę (minėto sprendimo *El-Yassini* 67 punktas).
- 30 Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad pagrindinės bylos aplinkybės yra panašios į Teisingumo Teismo minėtame sprendime *El-Yassini* nagrinėtąsias aplinkybes.

- 31 Iš tikrųjų šiais dviem atvejais priimančioji valstybė narė, apribodama trečiosios valstybės piliečio teisę apsigyventi valstybėje, taip pat apribojo jo teisę vykdyti profesinę veiklą, nors tokią teisę jam suteikė leidimas dirbti.
- 32 Vis dėlto Vokietijos vyriausybė teigia, kad tarp Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo 64 straipsnio 1 dalies ir EEB–Maroko susitarimo 40 straipsnio pirmosios pastraipos yra tam tikrų skirtumų, kurie neleidžia taikyti su pastarąja nuostata susijusio minėtame sprendime *El-Yassini* patvirtinto aiškinimo ir šio 64 straipsnio 1 dalies atžvilgiu.
- 33 Pirma, Bendra deklaracija dėl Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo 64 straipsnio 1 dalies atspindi susitariančiųjų susitarimo šalių ketinimą neleisti Tuniso piliečiams, ginantiems savo teisę apsigyventi valstybėje, remtis šioje nuostatoje įtvirtintu diskriminacijos draudimu.
- 34 Antra, dėl šios nuostatos formuluotės, naudingo poveikio ir struktūros, jos negalima pripažinti darančia įtaką Tuniso piliečių teisei apsigyventi valstybėje.
- 35 Be to, kaip pažymi Vokietijos vyriausybė, iš paties Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo 64 straipsnio 1 dalies formuluotės ir bendros deklaracijos dėl jos matyti, kad šia nuostata *per se* nėra siekiama reglamentuoti Tuniso piliečių teises apsigyventi valstybėse narėse.
- 36 Todėl reikia pripažinti, jog, remdamasis minėto sprendimo *El-Yassini* dėl EEB–Maroko susitarimo pavyzdžiu, Teisingumo Teismas nusprendė, kad Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimas, kuriuo nesiekama užtikrinti bet kokio

laisvo darbuotojų judėjimo, iš esmės nedraudžia valstybei narei imtis priemonių dėl Tuniso piliečio, kuriam iš pradžių buvo leista įvažiuoti į jos teritoriją ir vykdyti joje profesinę veiklą, teisės apsigyventi valstybėje (minėto sprendimo *El-Yassini* 58–62 punktai).

- 37 Aplinkybė, jog ši priemonė įpareigoja suinteresuotąjį asmenį nutraukti darbo santykius priimančiojoje valstybėje narėje iki sutartyje su darbdaviu numatyto termino pabaigos, paprastai nedaro įtakos tokiam aiškinimui (minėto sprendimo *El-Yassini* 63 punktas).
- 38 Vis dėlto, priešingai nei teigia Vokietijos vyriausybė, iš šio aiškinimo neišplaukia, kad, ginčydamas jo teisę apsigyventi valstybėje apribojančią valstybės narės priimtą priemonę, Tuniso pilietis jokiai atveju negali remtis Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo 64 straipsnio 1 dalyje numatytu diskriminacijos draudimu.
- 39 Iš tikrųjų negalima pripažinti, kad valstybės narės gali naudotis Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo 64 straipsnio 1 dalyje įtvirtintu nediskriminavimo principu apribodamos jo naudingą poveikį nacionalinės teisės nuostatomis. Tokia galimybė pažeistų Bendrijos ir jos valstybių narių sudaryto susitarimo nuostatas bei vienodą šio principo taikymą.
- 40 Konkrečiai kalbant, kaip Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, jeigu priimančioji valstybė narė iš pradžių darbuotojui migrantui suteikė konkrečias teises darbo srityje, kurios yra platesnės apsigyvenimo požiūriu, ji negali vėl kelti klausimo dėl šio darbuotojo situacijos remdamasi su teisėto valstybės intereso apsauga, kaip antai viešąją tvarką, visuomenės saugumą ar visuomenės sveikatos apsauga, nesusijusiais pagrindais (minėto sprendimo *El-Yassini* 64–65 ir 67 punktai).

- 41 Šiuo atžvilgiu pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką viešosios tvarkos sąvoka reikalauja, jog egzistuočių reali ir pakankamai rimta grėsmė pagrindiniam visuomenės interesui (šiuo klausimu žr. 1975 m. spalio 28 d. Sprendimo *Rutili* 36/75, Rink. p. I-1279, 28 punktą; 2000 m. vasario 10 d. Sprendimo *Nazli*, C-340/97, Rink. p. I-957, 57 punktą ir 2002 m. liepos 25 d. Sprendimo *MRAX*, C-459/99, Rink. p. I-6591, 79 punktą).
- 42 Atsižvelgiant į teisėtų lūkesčių apsaugos ir teisinio saugumo principus, 40 punkte primintas kriterijus yra privalomas ypač tokiais atvejais, kai, kaip antai šioje byloje, priimančioji valstybė narė sutrumpina leidimo apsigyventi trukmę *a posteriori*.
- 43 Iš to, kas išdėstyta pirmiau, matyti, kad Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo 64 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad ji gali daryti įtaką Tuniso piliečio teisei apsigyventi valstybėje narėje, kai šiam piliečiui ši valstybė narė yra tinkamai išdavusi leidimą vykdyti šioje teritorijoje profesinę veiklą laikotarpiui, viršijančiam leidime apsigyventi nurodytą trukmę.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 44 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusių teismų nagrinėjamosiose bylose, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti pastarieji teismai. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1995 m. liepos 17 d. Briuselyje sudaryto Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių susitarimo, steigiančio Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Tuniso Respublikos asociaciją, patvirtinto Europos Bendrijos ir Europos anglių ir plieno bendrijos vardu 1998 m. sausio 26 d. Tarybos ir Komisijos sprendimu 98/238/EB, EAPB, 64 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad ji gali daryti įtaką Tuniso piliečio teisei apsigyventi valstybėje narėje, kai šiam piliečiui ši valstybė narė yra tinkamai išdavusi leidimą vykdyti šioje teritorijoje profesinę veiklą laikotarpiui, viršijančiam leidime apsigyventi valstybėje nurodytą trukmę.

Parašai.